

Sygn. akt VIII U 1554/12

## WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 sierpnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Magdalena Graul

Protokolant: Bożena Adamska

po rozpoznaniu w dniu 30 sierpnia 2013 r. w Gdańsku

sprawy E. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy

na skutek odwołania E. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 24 września 2012 r. nr (...) -1/25/I

oddala odwołanie

/na oryginale właściwy podpis/

## UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 24 września 2012 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. ustalił ubezpieczonej E. S. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na dalszy okres, tj.: do dnia 30 września 2014 r. wskazując, że Komisja Lekarska ZUS stwierdziła, że ubezpieczona jest częściowo niezdolna do pracy do 30 września 2014 r..

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczona wniosła o zmianę decyzji i przyznanie prawa do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy. W uzasadnieniu wskazała, iż stan jej zdrowia nie polepszył się, a uległ pogorszeniu; ubezpieczona opisała swoje dolegliwości zdrowotne, które uniemożliwiają jej podjęcie pracy zarobkowej.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji.

### **Sąd ustalił następujący stan faktyczny :**

E. S., ur. (...), posiada wykształcenie wyższe, zawód wyuczony- geograf, pracowała jako reprezentant handlowy, od 1999 r. nie pracuje (okoliczności bezsporne, vide: świadectwo pracy i zaświadczenie- k. 6-8 akt rentowych).

Ubezpieczona od 01 grudnia 2003 r. do 31 stycznia 2006 r. pobierała rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, a od 01 lutego 2006 r. do 30 września 2012 r. rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy.

(okoliczności bezsporne, vide: decyzje-k.17, 38, 41, 69, 102)

W dniu 02 sierpnia 2012 roku ubezpieczona złożyła w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. wniosek o przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy na dalszy okres.

Lekarz Orzecznik ZUS rozpoznał u ubezpieczonej wrzodzące zapalenie jelita grubego, stan po kolektomii z wytworzeniem zbiornika jelitowego typu pouch,/2005r./, stan po leczeniu operacyjnym przetoki okołodbytniczej /2009r./, seronegatywne zapalenie stawów, nawracające zapalenie tęczówki, z aktywnym zapaleniem tęczówki oka prawego, depresję. Orzeczeniem z dnia 23 sierpnia 2012 roku uznał ubezpieczoną za częściowo niezdolną do pracy na dalszy okres do 30 września 2014 r.

Ubezpieczona wniosła sprzeciw od powyższego orzeczenia do Komisji Lekarskiej ZUS, która rozpoznała u niej wrzodzące zapalenia jelita grubego leczone operacyjnie, proktokolektomia z wytworzeniem J pouch, (...) okres II, nawracające zapalenie tęczówki obu oczu, zaburzenia depresyjne – nawracające, niedokrwistość z niedoboru żelaza. Orzeczeniem z dnia 20 września 2012 roku Komisja Lekarska ZUS stwierdziła częściową niezdolności ubezpieczonej do pracy do dnia 30 września 2014 r.

Zaskarżoną decyzją organ rentowy przyznał ubezpieczonej prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy do 30 września 2014 r

(okoliczności bezsporne, vide: wniosek - k. 111 akt ubezpieczeniowych, orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS – k. 185 dokumentacji lekarskiej, opinia lekarska Lekarza Orzecznika ZUS – k. 176 dokumentacji lekarskiej ZUS, sprzeciw – k. 177 dokumentacji lekarskiej ZUS, orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS – k. 112 akt ubezpieczeniowych, opinia lekarska Komisji Lekarskiej ZUS – k. 183 dokumentacji lekarskiej ZUS, decyzja odmowna – k. 113 akt ubezpieczeniowych).

Powołani w sprawie biegli gastrolog, chirurg, reumatolog, rehabilitant, psychiatra, okulista, neurolog na okoliczność czy stan zdrowia strony wskazuje, że od dnia złożenia wniosku (01 sierpień 2012 r.) stała się całkowicie niezdolna do pracy zarobkowej, rozpoznali u ubezpieczonej dyskopatię szyjną i lędźwiową, zespół cieśni podbarkowej prawej, zapalenie stawów, wrzodzące zapalenie jelita grubego, stan po wycięciu jelita grubego z wytworzeniem zbiornika jelitowego „J pouch”, stan po operacji przetoki okołodbytniczej i usunięciu polipów z miejsca zespolenia, rozległe zmiany zapalne okołodbytowe, stan po wielokrotnym zapaleniu tęczówki obu oczu na tle RZS, zrosty tęczówki z torebką soczewki oka lewego, zaburzenia adaptacyjne o obrazie depresyjnym, zapalenie stawów w przebiegu wrzodzącego zapalenia jelita grubego, zespół Hornera pr., przepuklina jądra miażdżystego L5-S1 i stwierdzili, że nie jest ona całkowicie niezdolna do pracy po 01 sierpnia 2012 r. (dowód: opinie biegłych – k. 21-23,26-28,30-31, 34-35, 37-38, 40-41, 43-44 ).

Ubezpieczona zgłosiła zastrzeżenia do opinii biegłych wymieniając dolegliwości, które uniemożliwiają jej codzienne funkcjonowanie. W jej ocenie, żaden z lekarzy nie wziął pod uwagę, że powłóczy nogą, że wybudza się w nocy, ma osłabiony organizm, nie trzyma stolca - wbrew opinii biegłego gastrologa. Podniosła, iż jest pozbawiona energii do życia a wszystkie dolegliwości razem czynią ją całkowicie niezdolną do pracy, tymczasem biegli potraktowali ubezpieczoną przez pryzmat „osobnych dolegliwości”. Wniosła o powołanie nowego biegłego z zakresu medycyny pracy.

(dowód: pisma –k. 65, 83, 103-106, 109)

Biegli odnosząc się do zarzutów ubezpieczonej w opiniach uzupełniających podtrzymali swoje stanowiska wyrażone w opiniach podstawowych, wskazując, że opisywane przez nią dolegliwości mają charakter subiektywny i nie skutkują dysfunkcją narządów organizmu powodującą całkowitą niezdolność do pracy.

(dowód: opinie uzup.-k. 71, 72, 73, 75, 92-93)

Stan faktyczny niniejszej sprawy był bezsporny. Sąd ustalił go w oparciu o dokumenty zgromadzone w aktach ubezpieczeniowych i dokumentacji lekarskiej ZUS, bowiem żadna ze stron postępowania nie kwestionowała ich rzetelności i autentyczności. Brak było zatem, w ocenie Sądu, przesłanek, by odmówić im przymiotu wiarygodności. Sąd oparł rozstrzygnięcie na opiniach biegłych sądowych.

### **Sąd zważył, co następuje:**

W świetle poczynionych ustaleń faktycznych odwołanie ubezpieczonej E. S. nie zasługuje na uwzględnienie.

W myśl przepisu art. 57 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 153 poz. 1227 ze zm.), renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnia łącznie następujące warunki: jest niezdolny do pracy, ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy, niezdolność do pracy powstała w okresie podlegania ubezpieczeniu społecznemu lub nie później niż 18 miesięcy od ich ustania.

Zgodnie z zaś z treścią art. 12 ustawy, niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu.

Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy (ust. 2). Częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji (ust. 3).

Z brzmienia art. 12 ustawy wyraźnie wynika, że do stwierdzenia niezdolności do pracy nie jest wystarczające samo występowanie naruszenia sprawności organizmu (choroby), lecz jednocześnie naruszenie to musi powodować całkowitą lub częściową utratę zdolności do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji, nie rokujące odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu.

W niniejszej sprawie sporna między stronami była jedynie ocena stanu zdrowia ubezpieczonej w kwestii stopnia jej niezdolności do zatrudnienia.

Nie budzi wątpliwości w sprawie, że ubezpieczona cierpi na określone schorzenia i ich następstwa powodują istotne ograniczenia w możliwości wykonywania przez ubezpieczoną pracy zgodnej z kwalifikacjami. Ubezpieczona domagała się uznania, iż w jej stanie doszło do na tyle istotnego pogorszenia stanu, iż stała się całkowicie niezdolna do pracy, powołując się na opisywane przez siebie dolegliwości.

Należy podkreślić, iż to nie fakt występowania schorzeń i fakt odczuwania dolegliwości z nimi związanych decyduje o kwalifikacji stopnia niezdolności do pracy – decydujące znaczenie ma jedynie stopień zaawansowania schorzeń przekładający się na stan kliniczny strony. Należy wskazać przy tym, iż subiektywna ocena stanu zdrowia ubezpieczonej i jej przekonanie, że jest całkowicie niezdolna do pracy nie może zastąpić oceny dokonanej przez biegłych sądowych – wysokiej klasy specjalistów, którzy w przekonujący sposób uzasadnili swoje stanowisko ( podobnie : wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 1998r. II UKN 466/97 OSNAP 1999/1/25 ).

Należy zauważyć, iż biegli w sposób zgodny stwierdzili, iż ubezpieczona nie jest całkowicie niezdolna do pracy.

Biegły rehabilitant stwierdził, że bolesność stawów krzyżowo-biodrowych nie uniemożliwia pracy zarobkowej, dostarczone zdjęcia rtg nie wykazują zmian kostnych, które uniemożliwiałyby wykonywanie pracy .

Biegły chirurg ustalił, że od dnia złożenia wniosku tj. od 1 sierpnia 2012r. obraz kliniczny z punktu chirurgicznego nie uległ zmianie. Wrzodziejące zapalenie jelita grubego, stan po przebytych operacjach związanych z jego powikłaniami - nie wymaga kontynuacji leczenia chirurgicznego. Rozległe zmiany zapalne skóry w okolicy międzypoślądkowej po właściwej opiece i leczeniu powinny ulec poprawie.

Biegła okulista wyjaśniła, że zapalenie tęczówki jako choroba współistniejąca w przebiegu R.Z.S. daje często nawroty stanów zapalnych tęczówki. Obecny stan oczu nie wymaga leczenia, ponieważ nie ma rzutu choroby i widoczna jest w tej mierze poprawa stanu narządu wzroku w stosunku do stanu, gdy orzekano częściową niezdolność do pracy także ze stanu narządu wzroku.

Biegła psychiatra wskazała na łagodny przebieg stwierdzonych zaburzeń wynikających z licznych czynników reaktywnych związanych z niefortunną sytuacją rodzinną; nie ustaliła zaburzeń psychotycznych, innych zakłóceń czynności psychicznych.

Biegła reumatolog nie stwierdziła dysfunkcji w układzie ruchu powodującej po dniu 1 sierpnia 2012 roku całkowitą niezdolność do pracy.

Biegły neurolog podał, że stwierdzone objawy dyskretnych zmian w układzie nerwowym nie powodują niedomogi centralnego i obwodowego układu nerwowego. Proces zwyrodnieniowy dotyczący kręgosłupa nie powoduje obecnie upośledzenia wydolności ustroju, jest w okresie dobrej kompensacji.

Biegły gastroenterolog i specjalista medycyny pracy wyjaśnił, że w 2004 r. w zakresie jelita grubego doszło do zaostrzenia procesu wymagającego usunięcia substratu choroby tj.: jelita grubego z utworzeniem zastępczego zbiornika kałowego J-pouch i z czasowym wyłonieniem stomii zlikwidowanej po 3 m miesiącach - ówczesny opisany stan uzasadniał okresową całkowitą niezdolność do pracy do 2006 r. W 2009 r. wystąpiła przetoka okołoodbytnicza i usunięcie polipów z okolicy zespolenia, nie stanowiąc podstawy do orzeczenia ponownej całkowitej niezdolności do pracy, lecz tylko czasowej na okres gojenia po zabiegu. Od tego czasu brak istotnego pogorszenia stanu zdrowia. Wskaźniki stanu zapalnego są nieznaczne, w badaniu chirurga i ZUS brak podstaw do przyjęcia nietrzymania stolca, niedokrwistość z niedoboru żelaza jest mierna i poddaje się terapii substytucyjnej; także towarzyszące chorobie podstawowej objawy ze strony stawów nie wykazują znacznej dynamiki i nie powodują istotnego deficytu ruchowego, a zmiany w tęczówkach nie zaburzają istotnie obuocznego widzenia. Powódka wykazuje ograniczenia zdolności do pracy zarobkowej, lecz nadal w granicach częściowej niezdolności. Posiadane wykształcenie wyższe oraz doświadczenie pracownicze pozwala nadal na wykonywanie pracy lekkiej, umysłowej, stosownie do posiadanych kwalifikacji i uprawnień.

W opinii uzupełniającej biegły gastroenterolog, będąc specjalistą z dziedziny medycyny pracy i oceniając stan ubezpieczonej z punktu widzenia także specjalisty medycyny pracy, dodał, że ubezpieczona mając wykształcenie wyższe, w wieku 45 lat, przy zadawalającej sprawności ogólnej może wykonywać pracę lekką, o charakterze umysłowym, biurową, analityczną - a poziom jej wykształcenia i doświadczenie nabyte w uprzedniej pracy przedstawiciela handlowego mogą być wykorzystane na różnych stanowiskach na rynku pracy, także w pracy stacjonarnej, bez konieczności wyjazdów terenowych, ze stałym dostępem do toalety, w wymiarze czasu pracy nie przekraczającym 6 godzin pracy/dobę. Istnieje także możliwość korzystania z elastycznego czasu pracy i pracy w warunkach domowych - zadaniowej. Częściowa niezdolność do pracy obejmuje utrudnienia i przeciwwskazania do pracy terenowej, wyjazdowej w charakterze akwizytora- przedstawiciela - handlowego, lecz nie powoduje całkowitej niezdolności do pracy na wskazanych innych stanowiskach. Ewentualne zaostrzenia choroby, z którymi można się liczyć, mogą być leczone i opanowane w ramach krótkotrwałych zwolnień chorobowych, lub krótkotrwałych pobytów szpitalnych.

Sąd uznał, iż opinie sporządzone przez biegłych są rzetelne, a ich wnioski logiczne i prawidłowo uzasadnione. Opinie te zostały wydane przez biegłych po dokonaniu oględzin i badaniu ubezpieczonej, analizie dokumentacji medycznej i w oparciu o wyniki badań znajdujące się w aktach ZUS. Wyczerpująco zostały opisane stwierdzone u ubezpieczonej schorzenia i ich wpływ na jej zdolność do pracy, a opisany w opiniach stan zdrowia ubezpieczonej koresponduje z wnioskami ostatecznymi opinii. Opinie te zostały sporządzone w sposób rzeczowy i kompetentny, zawierają jasne, logiczne i przekonujące wnioski i twierdzenia. W szczególności biegły gastroenterolog i specjalista medycyny pracy precyzyjnie wskazał na czym opiera swoje twierdzenie o braku całkowitej niezdolności do pracy ubezpieczonej i zachowanej możliwości świadczenia pracy w ograniczonym zakresie.

Sąd oddalił wniosek strony o powołanie kolejnego biegłego medycyny pracy, uznając, iż brak jest uzasadnienia dla powoływania kolejnych biegłych tylko dlatego, że dotychczasowa opinia nie odpowiada stanowisku strony i w celu doprowadzenia do sytuacji korzystnej i ją zadowalającej. Ponadto w niniejszej sprawie biegły lekarz medycyny pracy w opinii uzupełniającej wyraził swoje stanowisko w sposób przekonujący i należycie uzasadniony a ubezpieczona nie zgłosiła merytorycznych zarzutów do opinii powołując się jedynie na odczuwane dolegliwości, które były znane biegłym i które były przez nich brane pod uwagę przy formułowaniu opinii. Dodać należy, iż w orzecznictwie przyjmuje się pogląd, że strona, która zamierza skutecznie podważyć opinie biegłych, winna przedstawić rzeczowe argumenty znajdujące potwierdzenie w wynikach badań.

W niniejszej sprawie Sąd uznał, iż ubezpieczona nie zgłosiła takich zastrzeżeń do wydanych opinii, które skutkowałyby podważeniem ich wiarygodności. Podobny charakter do poprzednio zgłoszonych miały zastrzeżenia zgłoszone pisemnie przed rozprawą, zatem Sąd nie uzupełniał opinii, uznając, iż opinie nie wymagają uzupełnienia.

Tym samym, wszystkie sporządzone w sprawie opinie biegłych stanowią wystarczający materiał do oceny zdolności ubezpieczonej do pracy.

Sąd uznał zatem, stosownie do opinii powołanych w sprawie biegłych i rozpoznanych przez nich schorzeń, że nie ma podstaw do uznania całkowitej niezdolności do pracy ubezpieczonej.

W odniesieniu do zarzutu ubezpieczonej, że wbrew opiniom biegłych stan jej zdrowia nie uległ polepszeniu, zważyć należy, że Sąd prowadził postępowanie dowodowe pod kątem ustalenia czy nastąpiło pogorszenie stanu zdrowia ubezpieczonej w odniesieniu do zakończonego okresu, w którym pobierała rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy. Ubezpieczona od dnia 1 lutego 2006r. pobiera rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy (k. 41-42 i nast. akt ZUS), zatem niezrozumiałe jest domaganie się przez nią wyjaśnienia poprawy stanu zdrowia przez biegłych skoro biegli potwierdzają istnienie nadal częściowej niezdolności do pracy. Wobec obecnego żądania przez ubezpieczoną przyznania jej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy Sąd prowadził postępowanie w kierunku ustalenia czy w jej stanie zdrowia doszło do tak istotnego pogorszenia stanu, iż ubezpieczona stała się całkowicie niezdolna do pracy. Jak wskazano wyżej - biegli nie stwierdzili takiego pogorszenia stanu zdrowia.

W konkluzji, Sąd, na podstawie przeprowadzonego postępowania dowodowego, uznał, iż ubezpieczona jest okresowo niezdolna do pracy w stopniu częściowym, z tego powodu otrzymuje rentę od wielu lat i nie spełnia warunków do przyznania prawa do świadczenia rentowego z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, co skutkuje uznaniem jej odwołania za bezzasadne.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 477<sup>14</sup> § 1 k.p.c. oraz cytowanych wyżej przepisów, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

SSO Magdalena Graul